

Własności systemu czasu rzeczywistego

System czasu rzeczywistego (według IEEE) musi wykonywać swe funkcje i odpowiadać na zewnętrzne wydarzenia asynchroniczne w ściśle przewidywalnym czasie.

Musi on mieć następujące własności:

1. priorytetowe przełączanie zadań z wywłaszczaniem;
2. możliwość bezpośredniego sterowania przełączaniem zadań przez użytkownika;
3. synchronizacja procesów w czasie rzeczywistym zapewniająca współużytkowanie zasobów systemu;
4. obsługa odmierzania czasu rzeczywistego;
5. obsługa przerw sprzętowych zapewniająca wymagany czas reakcji.

Odmierzanie czasu w systemie OS-9

Funkcje modułu **clock** (jednorazowo, przy starcie systemu):

- inicjalizacja sprzętu generującego przerwanie cykliczne (*tick*);
- inicjalizacja zmiennych systemowych:
  - D_TckSec - ilość taktów na sekundę,
  - D_Tick - numer bieżącego taktu;
- instalacja procedury obsługi przerwania cyklicznego (zegarowego).

Funkcje procedury obsługi przerwania zegarowego:

- obsługa sprzętu generującego przerwanie cykliczne (*tick*);
- wywołanie systemowej procedury obsługi zegara w module **kernel** (adres w D_Clock).

Usługi związane z odmierzaniem czasu

F\$Sleep – deaktywacja (uśpienie) procesu na zadaną ilość taktów zegara (*ticks*);

Parametry:

d0.l = zadana ilość taktów

Wynik:

d0.l = ilość pozostałych taktów przy za wczesnym obudzeniu

F\$Alarm – utworzenie *timer*-a w celu wysłania sygnału do procesu po upływie zadanego czasu.

Parametry:

d0.l = identyfikator alarmu (id)

d1.w = kod funkcji alarmu

d2.l = kod sygnału

d3.l = interwał lub czas alarmu

d0.l = data alarmu

Wynik:

d0.l = identyfikator alarmu (id)

Funkcje obsługi alarmów w OS-9

Nazwa	funkcja w C	Opis
A\$Set	<i>alm_set(sc, tim)</i>	ustawienie alarmu względnego z sygnałem <i>sc</i> po czasie <i>tim</i>
A\$Cycle	<i>alm_cycle(sc, tim)</i>	ustawienie alarmu cyklicznego <i>sc</i> z interwałem <i>tim</i>
A\$AtDate	<i>alm_atdate(sc, tim, dat)</i>	ustawienie alarmu bezwzględnego <i>sc</i> w/g czasu gregoriańskiego (00HHM-MSS, YYYYMMDD)
A\$AtJul	<i>alm_atjul(sc, tim, dat)</i>	ustawienie alarmu bezwzględnego <i>sc</i> w/g czasu juliańskiego (sekundy od północy, dzień od roku -4712)
A\$Delete	<i>alm_delete(id)</i>	usunięcie alarmu o numerze <i>id</i>

Struktura opisująca wątek alarmu (*Thread Execution Block*)

adr.	asm	znaczenie
00	T_ID	zarezerwowane
02	T_Proc	Identyfikator procesu–właściciela
04	T_MSiz	Wielkość pamięci wątku
08	T_User	Numer użytkownika
0C	T_Next	Wskaźnik na następny blok opisu wątku (lista uporządkowana według czasu budzenia)
10	T_Prev	Wskaźnik na poprzedni blok opisu wątku
14	T_Link	Wskaźniki listy wątków pokrewnych
1C	T_Cycle	Okres dla alarmu cyklicznego
20	T_WkTime	Czas obudzenia
24	T_WkDate	Data obudzenia
28		zarezerwowane
2C	T_Regs	Obraz rejestrów procesora

Obsługa funkcji czasowych

Przerwanie zegarowe budzi Proces Systemowy (ID = 1) o najwyższym z możliwych priorytecie (P\$Prio = 65535).

Proces Systemowy:

1. Sprawdza kolejkę procesów śpiących (zagnieżdżoną w D_SleepQ), i budzi (F\$AProc) odpowiednie procesy.
2. Obsługuje alarmy względne i cykliczne (lista zagnieżdżona w D_AlarTh):

Jeśli $T\_WkTime \leq D\_Tick$ to:

- wątek alarmu jednokrotnego jest uruchamiany i kasowany;
- wątek alarmu cyklicznego jest uruchamiany i regenerowany:
 $T\_WkTime += T\_Cycle$.

3. Obsługuje alarmy bezwzględne (lista zagnieżdżona w D_Thread):

Jeśli $T\_WkDate:T\_WkTime \leq D\_Julian:D\_Second$ to wątek jest uruchamiany i kasowany.

Przykład użycia alarmu cyklicznego

```
#include <stdio.h>
#include <errno.h>
#include <signal.h>

main(argc,argv)
int argc; char **argv;
{
    int a_ID, i=1;

    if(argc<2) return(-1);
    sscanf(argv[1],"%d",&i);
    if((a_ID = alm_cycle (SIGWAKE,(1<<31)|256*i))==-1)
        exit(_errmsg(errno," can't install alarm\n"));

    printf(almcycle, alarm_ID=0x%06x\n", a_ID);
    while(1)
    {
        sleep(0);
        system("date");
    };
}
```